

Erthygl 7 – Y Bwrdd Gweithredol

7.1 Rôl Bydd y Bwrdd Gweithredol yn cyflawni holl swyddogaethau'r awdurdod lleol nad yw'r Cyngor yn gyfrifol amdanynt, boed hynny yn ôl y gyfraith neu o dan y trefniadau gweithredol hyn. Bydd y Bwrdd Gweithredol, wrth gyflawni'r swyddogaethau hyn, yn gwneud hynny o fewn y Gyllideb a'r Fframwaith Polisi a bennwyd gan y Cyngor yn unol â'r trefniadau hyn. Hefyd mae gan y Bwrdd Gweithredol rôl allweddol o ran cynnig y Gyllideb a'r Fframwaith Polisi i'r Cyngor. Yn ogystal, bydd y Bwrdd Gweithredol a'i aelodau yn arwain y broses Cynllunio Cymunedol; yr ymgyrch dros welliant parhaus yn y gwasanaethau drwy Raglen Cymru ar gyfer Gwella; arwain y gwaith o baratoi polisiâu'r Cyngor a goruchwylio'r gwaith o'u gweithredu wedi hynny; cymryd penderfyniadau o fewn y flwyddyn ar adnoddau a blaenoriaethau yn ddarostyngedig i Reolau'r Gyllideb a Gweithdrefn y Fframwaith Polisi; a bod yn ffocws ar gyfer ffurfio partneriaethau â chyrff y sector cyhoeddus, preifat, gwirfoddol a chymunedol lleol eraill i fynd i'r afael ag anghenion lleol. Bydd y Bwrdd Gweithredol hefyd yn ystyried ac yn ymateb i unrhyw argymhellion ac adroddiadau o'r pwyllgorau craffu, rhwydweithiau cymunedol/paneli rhanbarthol, pwyllgorau rheoleiddio a phwyllgorau eraill, paneli ymgynghorol a'r Pwyllgor Safonau.

7.2 PROFFIL SWYDD ARWEINYDD Y CYNGOR 1 Atebolrwydd

I'r Cyngor Llawn I'r grŵp enwebu I'r etholwyr

1.2 Rôl, Pwrpas a Gweithgaredd

1.2.1 Rhoi arweiniad gwleidyddol i'r Cyngor

Arwain yr Awdurdod yn wleidyddol a gweithredu fel prif lefarydd cyhoeddus ar ran y Cyngor yn enwedig mewn perthynas â materion polisi a chyllideb Gweithredu'n frwd i hyrwyddo gwerth gorau mewn perthynas â darparu gwasanaethau ac annog cyfleoedd ar gyfer gweithio mewn partneriaeth Rhoi arweiniad wrth feithrin consensws gwleidyddol ynghylch polisiâu'r cyngor. Creu gweledigaeth ar gyfer y Cyngor a'r gymuned Rhoi arweiniad clir a chadarn wrth gydlyn polisiâu, strategaethau a chyflwyno gwasanaethau i'r Cyngor a'i reolwyr. Cadw golwg gyffredinol ar berfformiad y Cyngor a bod yn atebol i'r Cyngor a'r gymuned yn gyffredinol am safonau cyffredinol y gwasanaethau a ddarperir. Penderfynu ar unrhyw faterion a gyfeirir ymlaen gan y Prif Weithredwr a'r Cyfarwyddwyr at swyddogion yn unol â chynllun dirprwyo cyffredinol y Cyngor. Gweithredu fel yr Aelod o'r Cyngor a enwebwyd i lofnodi'r Datganiad Blynyddol o Reolaeth Fewnol yn dilyn cymeradwyaeth ffurfiol gan y Pwyllgor Archwilio.

1.2.2 Penodi'r Cynghorwyr a fydd yn gwasanaethu ar y Bwrdd Gweithredol

Llunio portffolios yr Aelodau o'r Bwrdd Gweithredol Penodi Cynghorwyr i wasanaethu fel Aelodau o'r Bwrdd Gweithredol ym mhob portffolio, gan roi sylw i'w galluoedd, gyda'r pŵer i adolygu penodiadau a/neu ddyrannu portffolios. Penodi Dirprwy Arweinydd neu hyd at ddau Ddirprwy Arweinydd a fydd yn ymgymryd â'r swyddogaethau a nodir yn eu proffiliau swydd a phroffil swydd Arweinydd y Cyngor ar gais yr Arweinydd o dan amgylchiadau lle na all ef/hi eu cyflawni.

1.2.3 Cynrychioli'r Cyngor a gweithredu fel llysgennad ar ei ran

Cynrychioli'r cyngor i safon uchel, a bod yn ffigwr cryf, galluog a huawdl o fewn y Cyngor ac mewn cyfarfodydd â chyrrff allanol. Cynrychioli'r cyngor ar bwyllgor cydlynu Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru, bwrdd partneriaeth rhanbarthol CLILC, a chyrrff eraill a bennir gan y cyngor. Rhoi arweiniad a chefnogaeth i bartneriaethau a sefydliadau lleol. Cynrychioli'r cyngor ar gyrrff rhanbarthol a chenedlaethol fel sy'n briodol.

1.2.4 Rhoi arweiniad o fewn y portffolio

Cyflawni rôl deilydd portffolio, gan roi sylw i bwrpas a gweithgareddau'r rôl, a manyleb rôl aelod o'r bwrdd gweithredol

1.2.5 Rheoliac arwain gwaith y bwrdd gweithredol a chadeirio cyfarfodydd

Sicrhau bod y bwrdd gweithredol yn rhedeg yn effeithiol trwy reoli'r rhaglen gwaith cychwynnol a sicrhau ei datblygiad parhaus. Sicrhau bod gwaith y Bwrdd Gweithredol yn cyflawni amcanion polisi cenedlaethol. Cynghori a mentora aelodau eraill o'r bwrdd gweithredol wrth eu gwaith. Cadeirio cyfarfodydd o'r bwrdd gweithredol yn unol â chyfansoddiad y cyngor, ac ar yr un pryd hyrwyddo arfer ac egwyddorion gwneud penderfyniadau ar y cyd. Yn absenoldeb yr Arweinydd bydd yr Aelod o'r Bwrdd a enwebwyd yn Gydgysylltydd Strategol yn cyflawni'r rôl hon.

1.2.6 Cymryd rhan yn y penderfyniadau a wneir ar y cyd gan y bwrdd gweithredol a'u harwain

Cydweithio'n agos ag aelodau eraill y bwrdd gweithredol i sicrhau: bod polisiau effeithiol yn cael eu datblygu i'r cyngor fframwaith cyllidebol ar gyfer y Cyngor bod gwasanaethau o ansawdd uchel yn cael eu darparu i bobl leol.

Derbyn cyfrifoldeb ar y cyd a chefnogi penderfyniadau a wnaed gan y bwrdd gweithredol.

1.2.7 Gweithio gyda swyddogion i arwain y Cyngor

Gweithredu fel prif bwynt cyswllt y cynghorwyr â'r Prif Weithredwr a'r Tîm Rheoli Corfforaethol Cadw mewn cysylltiad rheolaidd â'r Prif Weithredwr, a swyddogion eraill priodol Gweithio gyda gweithwyr y Cyngor yng nghyswllt gweledigaeth strategol a chyfeiriad y Cyngor, rolau rheoli swyddogion a datblygiad materion polisi.

1.2.8 Arwain partneriaethau ac arweinyddiaeth gymunedol

Rhoi arweiniad i bartneriaethau strategol lleol a phartneriaid lleol wrth geisio cyflawni nodau a blaenoriaethau cyffredin Cyd-drafod a gweithredu fel brocer mewn achosion lle ceir blaenoriaethau gwahanol ac anghytundeb Gweithredu fel arweinydd yn y gymuned leol trwy arddangos gweledigaeth a rhagwelediad

1.2.9 Llywodraethu mewnol, safonau moeseg a chydberthnasau

Hyrwyddo a chefnogi llywodraethu da ar y Cyngor a'i waith Darparu arweinyddiaeth gymunedol a hyrwyddo dinasyddiaeth weithredol Hyrwyddo a chefnogi llywodraethu agored a thryloyw Cefnogi a glynu at berthynas barchus, briodol ac effeithiol â gweithwyr y Cyngor Glynu at Gôd Ymddygiad yr Aelodau, y Protocol ar gyfer Aelodau/Swyddogion a'r safonau ymddygiad uchaf mewn swydd gyhoeddus

1.2.10 Dysgu a Datblygiad Cynghorwyr

Ystyried a chymeradwyo ceisiadau gan aelodau i fynychu cynadleddau / seminarau / cyrsiau hyfforddi ar ôl ystyried adroddiad a baratowyd gan y Prif Weithredwr sy'n cynnwys:

a) manylion y gynhadledd / seminar / cwrs hyfforddi b) sylwadau'r Cyfarwyddwr perthnasol ynghylch yr angen am fod yn bresennol c) cyfanswm y gost sy'n gysylltiedig â bod yn bresennol h.y. ffioedd cynhadledd / seminar / hyfforddiant, cludiant, cynhaliaeth a llety.

1.2.11 Gwerthoedd

Bod yn ymroddedig i'r gwerthoedd canlynol a'u harddangos mewn swydd gyhoeddus:

Bod yn Agored ac yn Dryloyw
Gonestrwydd ac uniondeb
Goddefgarwch a pharch
Cydraddoldeb a thegwch
Gwerthfawrogiad o wahaniaethau diwylliannol
Cynaliadwyedd
Arweinyddiaeth gynhwysol
Meithrin consensws

MANYLEB PERSON ARWEINYDD Y CYNGOR

I gyflawni ei rôl fel a nodir yn y disgrifiad o'r rôl honno, mae angen y canlynol ar Arweinydd effeithiol:

2.1 Rhoi arweiniad gwleidyddol i'r Cyngor

Gwybodaeth am gryfderau cymunedau, meysydd i'w gwella a materion allweddol Dealltwriaeth o'r berthynas rhwng gwleidyddiaeth genedlaethol a lleol Ymwybyddiaeth strategol dda o'r materion y mae'r Cyngor yn eu hwynebu Dealltwriaeth o strategaeth, polisïau a gweithrediadau'r Cyngor

2.2 Penodi Cynghorwyr i wasanaethu ar y Bwrdd Gweithredol

Dealltwriaeth o'r rheolau ar gyfer penodi Aelodau'r Bwrdd Gweithredol Y gallu i sylwi ar ddoniau'r aelodau Y gallu i gyd-drafod y penodiadau mwyaf manteisiol o fewn ac ar draws grwpiau gwleidyddol Arfarnu, tywys a mentora aelodau uwch

2.3 Cynrychioli'r Awdurdod a gweithredu fel llysgennad ar ei ran

Sgiliau cyfathrebu lefel uchel er mwyn cyfathrebu â'r cyfryngau, y gymuned leol a'r gynulleidfa ehangach.
Sgiliau siarad cyhoeddus da

2.4 Rhoi arweiniad o fewn y portffolio

Y sgiliau angenrheidiol er mwyn i aelod o'r bwrdd gweithredol gyflawni ei rôl.

2.5 Rheoliac arwain gwaith y Bwrdd Gweithredol a chadeirio cyfarfodydd.

Dealltwriaeth o gyfansoddiad y Cyngor a'r rheolau gweithdrefn Sgiliau cadeirio cyfarfodydd, yn cynnwys annog yr holl aelodau i gyfranogi Gwybodaeth a dealltwriaeth o amcanion polisi cenedlaethol Trosolwg o'r gwaith sy'n cael ei wneud gan holl aelodau'r bwrdd gweithredol.

2.6 Bod yn rhan o'r penderfyniadau a wneir ar y cyd gan y Bwrdd Gweithredol

Y gallu i herio penderfyniadau'n adeiladol ac awgrymu posibilïadau amgen

2.7 Gweithio gyda swyddogion i arwain y sefydliad

Dealltwriaeth o rolau a chyfrifoldebau'r Prif Weithredwr a swyddogion eraill

2.8 Arwain partneriaethau ac arweinyddiaeth gymunedol

Sgiliau arwain hyblyg Sgiliau cyd-drafod a broceriaeth Sgiliau meddwl yn greadigol

ac yn ochrol; y gallu i weld ymlaen a rhagfynegi

2.9 Llywodraethu mewnol, safonau moeseg a chydbberthnasau

Dealltwriaeth o rolau swyddogion, aelodau a gwahanol asiantaethau Parch at wahanol grwpiau ac unigolion ac awydd i weithio gyda hwy Gwybodaeth a dealltwriaeth o Gyfansoddiad y Cyngor, y Côd Ymddygiad a'r Protocol ar gyfer Aelodau/Swyddogion Gwybodaeth ac ymrwymiad i werthoedd y Cyngor

7.3 PROFFIL SWYDD YR AELOD O'R BWRDD GWEITHREDOL SY'N GYDGYSYLLTYDD STRATEGOL (DIRPRWY ARWEINYDD)

1 Atebolrwydd

I Arweinydd y Cyngor I'r Bwrdd Gweithredol (trwy gyfrifoldeb ar y cyd) I'r Cyngor Llawn I'r etholwyr

2 Rôl, Pwrpas a Gweithgaredd

Bydd Arweinydd y Cyngor yn dynodi hyd at ddau aelod o'r Bwrdd Gweithredol i weithredu fel Dirprwy Arweinyddion:

Dirprwy Arweinydd ar gyfer Diogelwch Cymunedol, Rhwydweithiau Cymunedol a'r Iaith Gymraeg; a
Dirprwy Arweinydd ar gyfer Cwsmeriaid/Cydraddoldeb, Deddf Rhyddid Gwybodaeth a Chynhwysiad Cymdeithasol

Bydd pob Dirprwy Arweinydd yn ymgymryd â'r swyddogaethau a nodwyd yn eu proffil swydd ac ym mhroffil swydd Arweinydd y Cyngor, fel a nodir yn 2 uchod, ar gais yr Arweinydd mewn amgylchiadau lle na all ef/hi ymgymryd â hwy e.e. Cadeirio cyfarfodydd y Bwrdd Gweithredol, neu gynrychioli'r Arweinydd mewn digwyddiadau a chyfarfodydd yn y Sir ac ar lefel ranbarthol neu genedlaethol - ar yr amod bod unrhyw benderfyniadau sy'n disgyn o fewn cylch gwaith aelod perthnasol o'r Bwrdd Gweithredol yn cael eu gwneud gan yr aelodau hynny. Cymryd cyfrifoldeb cyffredinol am y meysydd polisi sylweddol a nodir uchod a sicrhau yr ymdrinnir yn effeithiol â materion trawsbynciol ar lefel wleidyddol drwy sicrhau cyswllt priodol â chynghorwyr y Bwrdd Gweithredol sydd â phortffolios gwasanaeth penodol.

Ar y cyd:

Cydgysylltu gweithgareddau'r Bwrdd Gweithredol fel bod y polisïau a'r arferion yn adlewyrchu'r egwyddor o wneud penderfyniadau ar y cyd, a bod buddiannau'r Cyngor fel corff cyfan ar y blaen yn ymagwedd y Bwrdd Gweithredol tuag at y materion y mae'n eu trafod. Cydgysylltu strategaethau'r Cyngor trwy'r strwythur democrataidd a chymryd cyfrifoldeb am y materion hynny sy'n effeithio ar fwy

nag un portffolio/maes gwasanaeth o eiddo'r bwrdd gweithredol. Clustnodi materion sy'n "rhychwantu" a sicrhau bod y systemau ar gyfer paratoi polisïau, gan gynnwys paneli ymgynghorol, yn cydnabod ac yn trafod y cyfryw faterion gan dalu sylw bob amser i hyrwyddo gwerth gorau.

1. 1. Cydgysylltu strategaethau'r Cyngor trwy'r strwythur democrataidd a chymryd cyfrifoldeb am y materion hynny sy'n effeithio ar fwy nag un portffolio/maes gwasanaeth o eiddo'r bwrdd gweithredol.
2. 2. Clustnodi materion sy'n "rhychwantu" a sicrhau bod y systemau ar gyfer paratoi polisïau, gan gynnwys paneli ymgynghorol, yn cydnabod ac yn trafod y cyfryw faterion gan dalu sylw bob amser i hyrwyddo gwerth gorau.

MANYLEB PERSON YR AELOD O'R BWRDD GWEITHREDOL SY'N GYDGYSYLLTYDD STRATEGOL (DIRPRWY ARWEINYDD) I gyflawni ei rôl fel a nodir yn y disgrifiad o'r rôl honno, mae angen y canlynol ar Ddirprwy Arweinydd effeithiol:

1 Darparu cefnogaeth i arweinyddiaeth wleidyddol y Cyngor

Gwybodaeth am gryfderau cymunedol, meysydd i'w gwella a materion allweddol Dealltwriaeth o'r berthynas rhwng gwleidyddiaeth genedlaethol a lleol Ymwybyddiaeth strategol dda o'r materion y mae'r Cyngor yn eu hwynebu Dealltwriaeth o strategaeth, polisïau a gweithrediadau'r Cyngor Dealltwriaeth lawn o faes gorchwyl a rôl y weithrediaeth, a chylch gwaith eu portffolio eu hunain, portffolio'r arweinydd a'r portffolios eraill. Gweithio dan gyfarwyddyd yr Arweinydd

2 Cynrychioli'r Awdurdod a gweithredu fel llysgennad ar ei ran

Sgiliau cyfathrebu lefel uchel er mwyn cyfathrebu â'r cyfryngau, y gymuned leol a'r gynulleidfa ehangach.
Sgiliau siarad cyhoeddus da

3. Rhoi arweiniad o fewn y portffolio

Y sgiliau angenrheidiol er mwyn i aelod o'r bwrdd gweithredol gyflawni ei rôl.

4. Rheoli ac arwain gwaith y Bwrdd Gweithredol a chadeirio cyfarfodydd yn absenoldeb yr Arweinydd.

Dealltwriaeth o gyfansoddiad y Cyngor a'r rheolau gweithdrefn Sgiliau cadeirio cyfarfodydd, yn cynnwys annog yr holl aelodau i gyfranogi Gwybodaeth a dealltwriaeth o amcanion polisi cenedlaethol Trosolwg o'r gwaith sy'n cael ei wneud gan holl aelodau'r bwrdd gweithredol.

1. **5. Bod yn rhan o'r penderfyniadau a wneir ar y cyd gan y Bwrdd Gweithredol**
2. **6. Gweithio gyda swyddogion i arwain y sefydliad**

Y gallu i herio penderfyniadau'n adeiladol ac awgrymu posibiladau amgen

Dealltwriaeth o rolau a chyfrifoldebau'r Prif Weithredwr a swyddogion eraill

7. Arwain partneriaethau ac arweinyddiaeth gymunedol

Sgiliau arwain hyblyg Sgiliau cyd-drafod a broceriaeth Sgiliau meddwl yn greadigol ac yn ochrol; y gallu i weld ymlaen a rhagfynegi

8. Llywodraethu mewnol, safonau moeseg a chydberthnasau

Dealltwriaeth o rolau swyddogion, aelodau a gwahanol asiantaethau Parch at wahanol grwpiau ac unigolion ac awydd i weithio gyda hwy Gwybodaeth a dealltwriaeth o Gyfansoddiad y Cyngor, y Côd Ymddygiad a'r Protocol ar gyfer Aelodau/Swyddogion Gwybodaeth ac ymrwymiad i werthoedd y Cyngor

7.4 Ffurf a Chyfansoddiad y Bwrdd Gweithredol

Gelwir gweithrediaeth y Cyngor yn "Fwrdd Gweithredol", ac aelodau'r Bwrdd Gweithredol fydd yr Arweinydd, a etholir i'r swydd honno gan y Cyngor, a wyth Cynghorydd arall a benodir gan yr Arweinydd. Dim ond Cynghorwyr y gellir eu penodi yn aelodau o'r Bwrdd Gweithredol. (Ni chaniateir aelodau cyfetholedig na dirprwyon nac aelodau yn lle Aelodau'r Bwrdd Gweithredol. Ni cheir penodi Cadeirydd nac Is-gadeirydd y Cyngor yn aelod o'r Bwrdd Gweithredol, ac ni all aelodau o'r Bwrdd Gweithredol fod yn aelodau o Bwyllgor Craffu.) Bydd Arweinydd y Cyngor yn aros yn ei swydd tan etholiad nesaf y Cyngor

neu tan p'un bynnag o'r canlynol (a) - (d) sy'n digwydd gynharaf:-

- (a) ei fod ef/ei bod hi yn ymddiswyddo; neu
- (b) ei fod ef/ei bod hi yn cael ei wahardd rhag bod yn Gynghorydd o dan Ran 3 o Ddeddf Llywodraeth Leol 2000 (er y gall ef/hi ddychwelyd i'w swydd ar ddiwedd cyfnod y gwaharddiad); neu

- (c) nad yw ef/hi bellach yn Gynghorydd;

(d) ei fod ef/ei bod hi'n cael ei symud o'i swydd drwy benderfyniad y Cyngor

Bydd Cynghorwyr y Bwrdd Gweithredol yn aros yn eu swyddi tan etholiad nesaf y Cyngor neu tan p'un bynnag o'r canlynol (a) - (c) sy'n digwydd gynharaf:-

- (a) eu bod yn ymddiswyddo neu bod yr Arweinydd yn eu symud o'u swyddi;
- (b) eu bod yn cael eu gwahardd rhag bod yn gynghorwyr o dan ran iii o Ddeddf Llywodraeth Leol 2000 (er y gallant ddychwelyd i'w swyddi ar ddiwedd cyfnod y gwaharddiad); neu
- (c) nad ydynt bellach yn Gynghorwyr.

7.4 PORTFFOLIOS YR AELODAU O'R BWRDD GWEITHREDOL

Dengys y tabl isod fanylion y portffolios sydd i fod yng ngofal aelodau unigol o'r Weithrediaeth a ddynodir gan yr Arweinydd. Hefyd rhoddir nodau cyflawniad i aelodau'r Bwrdd Gweithredol o un flwyddyn i'r nesaf.

Portffolios a Meysydd Pwnc Aelodau'r Bwrdd Gweithredol

Y Cynghorydd Mrs. M. Gravell: ARWEINYDD

Cadeirydd y Bwrdd Gweithredol, Strategaeth ac Arweiniad Corfforaethol, y Cynllun Gwella;

Y Cynghorydd W.J.W. Evans: DIRPRWY ARWEINYDD - CYLLID

Cyllid, y Gwasanaethau T.G.

**Y Cynghorydd K. Madge: DIRPRWY ARWEINYDD – EIDDO
CORFFORAETHOL, CWSMERIAID, A LLES CYMUNEDOL**

Y Gwasanaethau Eiddo Corfforaethol (ac eithrio gwaith mewn Perthynas â'r Ddeddf Gwahaniaethu ar sail Anabledd), Gofal Cwsmeriaid, Strategaeth Gwrthdodi, Cynhwysiad Cymdeithasol, Strategaeth Pobl Hŷn, Hyrwyddwr Pobl dros 50 oed, Hyrwyddwr Gofal Cwsmeriaid;

Y Cynghorydd M.H. Evans: Y GWASANAETHAU ADEILADAU, EIDDO A THAI

Tai (Cyhoeddus a Phreifat), y Gwasanaethau Adeiladau ac Eiddo & Gwaith mewn Perthynas â'r Ddeddf Gwahaniaethu ar sail Anabledd;

Y Cynghorydd P.M. Hughes: YR AMGYLCHEDD A RHEOLI POBL

Y Gwasanaethau Stryd, Priffyrdd, Gwastraff ac Ailgylchu, Trafnidiaeth, Adnoddau Dynol / Rheoli Pobl;

Y Cynghorydd G.H. Wooldridge: ADDYSG A GWASANAETHAU PLANT

Addysg a Dysgu Gydol Oes, y Gwasanaethau Plant, Aelod Arweiniol ar gyfer Plant a Phobl Ifanc, Hyrwyddwr Pobl Ifanc;

Y Cynghorydd Mrs. P.E.M. Jones: IECHYD A GOFAL CYMDEITHASOL

Gofal Cymdeithasol i Oedolion, Cydgysylltu Iechyd Corfforaethol ;

**Y Cynghorydd Mrs. P.A. Palmer: RHEOLWR BUSNES, DIOGELU'R
CYHOEDD, A GWASANAETHAU IEUENCTID**

Rheolwr Busnes, Moderneiddio Llywodraeth Leol, Diogelwch Cymunedol, Strategaeth a Datblygiad Cynaliadwy, Hyrwyddwr Cynaliadwyedd, Cyfathrebu, Cymorth i'r Aelodau a Datblygu'r Aelodau, Hyrwyddwr Diogelwch Cymunedol, Prosiectau Arbennig, Gwasanaethau Ieuencid a Diogelu'r Cyhoedd (Iechyd yr Amgylchedd a Safonau Masnach);

Y Cynghorydd H.C. Scourfield: ADFYWIO

Adfywio Economaidd a Chymunedol, Canolfan, Ewropeaidd Gorllewin Cymru, Cynllunio, Hyrwyddwr Bioamrywiaeth, Strategaeth a Chynllun yr Iaith Gymraeg, Hamdden.

7.5 Proffiliau Swydd Aelodau o'r Bwrdd Gweithredol 1 Atebolrwydd

I Arweinydd y Cyngor I'r Bwrdd Gweithredol (trwy gyfrifoldeb ar y cyd) I'r Cyngor Llawn I'r etholwyr

2 Rôl, Pwrpas a Gweithgaredd

2.1 Arwain portffolio

Cymryd yr awenau o ran rhoi cyfeiriad gwleidyddol atebol i'r amrywiaeth o wasanaethau'r Cyngor a geir ym mhob portffolio, gan weithio ar y cyd â'r Cyfarwyddwyr, Penaethiaid Gwasanaeth a swyddogion proffesiynol eraill sy'n gyfrifol am reoli a gweithredu'r gwasanaethau hynny. Ennill parch swyddogion o fewn y portffolio; darparu cefnogaeth i swyddogion wrth weithredu rhaglenni'r portffolio Rhoi arweiniad o fewn y portffolio Cadw mewn cysylltiad â chadeirydd y pwyllgor craffu priodol a derbyn adroddiadau craffu yn ôl y galw Asesu goblygiadau polisi a rhoi mewnbwn gwleidyddol ar faterion yr ymgynghorwyd yn eu cylch er mwyn dod i benderfyniad naill ai gan y swyddog perthnasol neu ar y cyd ag Aelodau eraill o'r Bwrdd Gweithredol Bod yn atebol am ddewisiadau a pherfformiad o fewn y portffolio Trwy'r swyddogion priodol, meddu ar drosolwg o reoli perfformiad, effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd y portffolio Hyrwyddo cyflawni gwerth gorau Bod yn wleidyddol atebol am berfformiad y gwasanaethau a ddarperir i gydaelodau ac i'r gymuned Ystyried materion polisi neu berfformiad gwasanaethau y tynnir eu sylw atynt gan gynghorwyr y tu allan i'r weithrediaeth yn dilyn cyfarfodydd Rhwydweithiau Cymunedol.

Gwneud penderfyniadau gweithredol yng nghyswllt holl swyddogaethau'r Cyngor Sir sy'n ymwneud â'r portffolio sydd ganddynt, yn amodol ar y canlynol:

- .(a) y pwerau a ddirprwywyd i Swyddogion
- .(b) nad yw'r swyddogaethau hynny'n cael eu cyflawni mewn modd a fyddai yn
- .(1) newid polisiâu neu strategaethau cymeradwy,
- .(2) creu polisiâu neu strategaethau newydd,
- .(3) gwneud penderfyniadau ynghylch dod â gwasanaeth cyhoeddus i ben neu ei addasu,
- .(4) penderfynu ar bwerau neu ddyletswyddau newydd sylweddol yn sgil deddfwriaeth newydd
- .(c) bod y penderfyniadau hynny'n cael eu gwneud yng Nghyfarfodydd Penderfyniadau'r Aelod o'r Bwrdd Gweithredol, a gynullir yn ffurfiol a'u cofnodi gan y Prif Weithredwr

2.2 Cyfrannu at bennu agenda a rhaglen waith strategol ar gyfer y portffolio

Derbyn cyfrifoldeb am lunio dogfennau polisi strategol a statudol o fewn eu portffolio, gan ymgynghori â swyddogion. Sicrhau cymeradwyaeth y Bwrdd Gweithredol / Cyngor ar gyfer y materion hynny a goruchwylio'u gweithrediad. Darparu cymorth i lunio a chyflawni rhaglen waith strategol ar lefel wleidyddol a statudol. Ymgynghori â rhanddalwyr yn ôl y galw. Sicrhau bod rhaglen gwaith

cychwynnol y portffolio yn cael ei diweddarau'n gyson ac yn gywir. Annog ffyrdd o wella'r gwasanaethau a ddarperir trwy gyflwyno newidiadau o fewn y portffolio neu trwy weithgaredd ar y cyd â phortffolios eraill neu asiantaethau allanol perthnasol ac annog ymchwil briodol trwy'r prosesau adolygu polisïau

2.3 Darparu cynrychiolaeth ar gyfer y portffolio

Bod yn ffigwr cryf, galluog, sy'n darbwyllo i gynrychioli'r portffolio mewn cyfweiliadau, datganiadau i'r wasg neu gyfarfodydd ymgynghori. Bod yn ffigwr arweiniol mewn cyfarfodydd gyda rhanddalwyr. Cynrychioli'r Cyngor ar y cyfryw gyrff allanol, ar y cyd ag awdurdodau eraill, neu mewn partneriaeth ag asiantaethau eraill, a bennir o dro i dro gan y Cyngor/Bwrdd Gweithredol.

2.4 Adrodd a Rhoi Cyfrif

Cyflwyno adroddiadau fel sy'n briodol i'r Arweinydd, i'r Cyngor Llawn, i'r Bwrdd Gweithredol, i gadeirydd y pwyllgor craffu priodol, i gyrff rheoleiddio a'r cyfryngau. Bod yn brif lefarydd gwleidyddol ar gyfer y portffolio. Ymddangos yn ôl y galw gerbron pwyllgorau craffu ynghylch materion sy'n rhan o'r portffolio.

2.5 Chwarae rhan weithredol yng nghyfarfodydd y bwrdd gweithredol a'r broses o wneud penderfyniadau

Dangos diddordeb ym mhortffolios pobl eraill a'u cefnogi Nodi materion sy'n trawstorri portffolios neu sy'n gyfrifoldeb ar y cyd a chyfrannu atynt

2.6 Arwain partneriaethau ac arweinyddiaeth gymunedol

Rhoi arweiniad i bartneriaethau strategol lleol a phartneriaid lleol wrth geisio cyflawni nodau a blaenoriaethau cyffredin Cyd-drafod a gweithredu fel brocer mewn achosion lle ceir blaenoriaethau gwahanol ac anghytundeb Gweithredu fel arweinydd yn y gymuned leol trwy arddangos gweledigaeth a rhagwelediad

2.7 Llywodraethu mewnol, safonau moeseg a chydberthnasau

Hyrwyddo a chefnogi llywodraethu da ar y Cyngor a'i waith Rhoi arweiniad cymunedol a hyrwyddo dinasyddiaeth weithredol Hyrwyddo a chefnogi llywodraethu agored a thryloyw Cynnal a glynu at berthynas barchus, briodol ac effeithiol â gweithwyr y Cyngor Glynu at Gôd Ymddygiad yr Aelodau, y Protocol ar gyfer Aelodau/Swyddogion a'r safonau ymddygiad uchaf mewn swydd gyhoeddus

3. Gwerthoedd

Bod yn ymroddedig i werthoedd y Cyngor a'r gwerthoedd canlynol mewn swydd gyhoeddus:

Bod yn Agored ac yn Dryloyw
Gonestrwydd ac uniondeb
Goddefgarwch a pharch
Cydraddoldeb a thegwch
Gwerthfawrogiad o wahaniaethau diwylliannol
Cynaliadwyedd
Arweinyddiaeth gynhwysol

4. YR AELOD O'R BWRDD GWEITHREDOL DROS ADFYWIO

Dyfarnu grantiau i brosiectau cymunedol

Yn ogystal â'r cyfrifoldebau a nodwyd uchod ar gyfer holl Aelodau'r Bwrdd Gweithredol, dirprwywyd awdurdod i'r Aelod o'r Bwrdd Gweithredol ar gyfer Adfywio gan y Cyngor (09/02/05) i gymeradwyo grantiau o £5,001 neu fwy a ddyfarnir i brosiectau cymunedol.

MANYLEB PERSON AELOD O'R BWRDD GWEITHREDOL.

I gyflawni ei rôl fel a nodir yn y disgrifiad o'r rôl honno, mae angen y canlynol ar Aelod effeithiol o'r Bwrdd Gweithredol:

1 Arwain portffolio

Dealltwriaeth o strategaeth, polisïau a gweithrediadau'r Cyngor
Sgiliau arweinyddiaeth

1.2 Cyfrannu at bennu agenda a rhaglen waith strategol ar gyfer y portffolio

Y gallu i gyflwyno i eraill Y gallu i ymarfer ymwybyddiaeth a barn strategol
Gwybodaeth am y materion perthnasol a phwy y dylid eu cynnwys wrth wneud penderfyniadau Y gallu i ddarbwylllo eraill Gwybodaeth am y Cyngor ac amcanion cenedlaethol

1.3 Darparu cynrychiolaeth ar gyfer y Portffolio

Sgiliau siarad cyhoeddus Sgiliau
cyflwyno da

1.4 Adrodd fel sy'n briodol

Sgiliau cyfathrebu lefel uchel

1.5 Chwarae rhan weithredol yng nghyfarfodydd y Bwrdd Gweithredol a'i benderfyniadau

Y gallu i herio penderfyniadau'n adeiladol ac awgrymu posibiliadau amgen Y wybodaeth, yr hyder a'r gallu i gyfrannu at drafod a datrys materion sy'n trawstorri neu a drafodir ar y cyd

1.6 Arwain partneriaethau ac arweinyddiaeth gymunedol

Sgiliau arwain hyblyg Sgiliau cyd-drafod a broceriaeth Sgiliau meddwl yn greadigol ac yn ochrol; y gallu i ragweld a rhagfynegi

1.7 Llywodraethu mewnol, safonau moeseg a chydberthnasau

Dealltwriaeth o rolau swyddogion, aelodau a gwahanol asiantaethau Parch at wahanol grwpiau ac unigolion ac awydd i weithio gyda hwy Gwybodaeth a dealltwriaeth o Gyfansoddiad y Cyngor, y Côd Ymddygiad a'r Protocol ar gyfer Aelodau/Swyddogion Gwybodaeth ac ymrwymiad i werthoedd y Cyngor

7.06 Trafodion y Bwrdd Gweithredol

Cynhelir trafodion y Bwrdd Gweithredol yn unol â'r Rheolau Gweithdrefn ar gyfer y Weithrediaeth a gyflwynir yn Rhan 4 o'r Cyfansoddiad hwn.

7.07 Cyfrifoldeb am swyddogaethau

Bydd gan bob Aelod o'r Bwrdd Gweithredol awdurdod dirprwyedig ar gyfer cyflawni'r holl bwerau sy'n gysylltiedig â swyddogaethau'r Cyngor Sir yng nghyswllt eu portffolio, yn amodol ar

- .(a) y bwerau a ddirprwywyd i Swyddogion,
- .(b) nad yw'r swyddogaethau hynny'n cael eu cyflawni mewn modd a fyddai yn
- .(1) newid polisïau neu strategaethau cymeradwy,
- .(2) creu polisïau neu strategaethau newydd,
- .(3) gwneud penderfyniadau ynghylch dod â gwasanaeth cyhoeddus i ben neu ei addasu,
- .(4) yn penderfynu ar bwerau neu ddyletswyddau newydd sylweddol yn sgil deddfwriaeth newydd ac
- .(c) bod y penderfyniadau hynny'n cael eu gwneud yng Nghyfarfodydd Penderfyniadau'r Aelod o'r Bwrdd Gweithredol, a gynullir yn ffurfiol a'u cofnodi gan y Prif Weithredwr. .